

Skötselplan för

SOFIEBERGSÅSENS NATURRESERVAT

i Kjula socken, Eskilstuna kommun

Upprättad av skogsvårdsstyrelsen
i Södermanlands län maj 1981

Fastställd av länsstyrelsen
1982-04-08

1 ALLMÄN BESKRIVNING SAMT MÅLSÄTTNING FÖR OMRÅDETS
SKÖTSEL JÄMTE FÖRESKRIFTER

1.1 Allmän beskrivning

1.1.1 Data

Areal:	Total landareal	7,7 ha
	Jordbruksmark	0,4 ha
	Produktiv skogsmark	2,5 ha
	Övrig mark (hagmark, gräns- mark)	4,8 ha
Kommun:	Eskilstuna	
Socken:	Kjula	
Läge:	Området är beläget 1 km NV Kjula kyrka. Topografiskt kartblad 10 G Eskilstuna NO Ekonomiskt kartblad 10 G Eskilstuna 7 j	

Fastighetsbeteckning: Kjulaby 5:2, 6:6, 6:7 och 6:8

1.1.2 Naturförhållanden

1.1.2.1 Geologi

Områdets södra del utgörs av en utlöpare av Kjulaåsen som slutar med en låg sadel. Områdets norra del utgörs av en mindre från omgivande jordbruksmark mycket markerad rullstensås. Åsarna höjer sig ca 25 m från omgivande jordbruksmark, som utgörs av lersediment. På bägge åspartierna finns en del större flyttblock.

1.1.2.2 Vegetation

Vegetationen på åspartierna präglas av ett tidigare betesbruk och en pågående igenväxning. Området är till stor del bevuxet med barrskog, huvudsakligen yngre och medelålders tall. Över hela området växer rikligt med en. I de kvarvarande öppna hagmarkspartierna uppträder en typisk torrängsvegetation. Området karaktäriseras av en mycket riklig förekomst av backsippa.

1.1.2.3 Djurliv

Iakttagna däggdjur inom området är bl a fälthare, ekorre, räv och rådjur.

Fågellivet utgörs bl a av flera arter som är typiska för den gällande vegetationssuccessionen: Hämpling, ortolansparv, järnspurv, rödhake, steglits, törnskata och törnsångare.

Av insekter kan nämnas observation av vitfläckig guldvinge och brunfläckig pärlemo-fjäril.

1.1.2.4 Landskapsbilden

Åspartierna är av mycket stor betydelse för landskapsbilden genom den kontrast de bildar gentemot omgivande flacka jordbruksmarker.

1.1.3 Grund för beslutet

Reservatet omfattar två partier av Kjulaåsen, som här höjer sig markant över det flacka åkerlandskap som tidigare utgjort den vidsträckta sjön Kafjärden. Sjön torrlades i slutet av 1800-talet. Åsen, som varit betad, täcks till stor del av torrängsvegetation. Åsen är länets största och rikaste lokal för den fridlysta backsippan.

Syftet med reservatet är att bevara åsbildningarna intakta, att genom lämpliga skötselåtgärder bibehålla torrängsvegetationen med backsippeförekomsterna samt att kanalisera det rörliga friluftslivet så att området inte utsätts för förslitning.

1.1.4 Rättslig status

Området är avsatt som naturreservat enligt 7-10 §§ naturvårdslagen genom länsstyrelsens beslut den 10 mars 1982.

1.1.5 Naturvårdsförvaltning

Området skall i naturvårdshänseende förvaltas av skogsvårdsstyrelsen.

Området skall skötas enligt fastställd skötselplan som revideras vart 10:e år.

1.1.6 Kommunikationer

Området kan nås med bil.

1.1.7 Serviceanordningar

För närvarande inga.

2 DISPOSITIONS- OCH SKÖTSELPLAN

2.1 Målet för skötsel och vård

Syftet med skötseln och vården är att genom röjningar och bete återställa och bibehålla den gamla hagmarkskaraktären på området så att åskullarnas morfologi framhävs och att den karakteristiska torrängsvegetationen och områdets backsippeförekomster bevaras.

Kanalisering av friluftslivet skall eftersträvas för att motverka förslitning.

2.2 Principer för disposition

2.2.1 Hävd av området

Området skall successivt återställas så att det erhåller en öppen hagmarkskaraktär.

Återställandet skall ske genom en stegvis röjning som skapar ett varierat och oregelbundet fördelat träd- och buskskikt.

För att förhindra igenväxning bör området betas. Stängsling runt norra åspartiet blir nödvändig. En med hänsyn till vegetationen väl anpassad betesgång med nötkreatur skall eftersträvas. Betningen bör inte påbörjas tidigare än vecka 24.

Skogstillståndet på södra åspartiet skall förbättras genom skogsvårdande åtgärder. Rent naturvårdande skötselåtgärder kan efterhand behövas.

2.3 Detaljbeskrivning av skötselområden

Avgränsningen av skötselområdena framgår av skötselplanekarta 1.

Skötselområde 1

Beskrivning: Öppet hagmarksparti med torrängsvegetation, bl a fårsvingel, teveronika, gråfibbla och grässtjärnblomma samt enar. En stig går genom området.

Målsättning: Öppet hagmarksparti med torrängsvegetation.

Åtgärder

Engångs: Röjning av inväxande tall. Stängsling.

Underhålls: Bete.

Skötselområde 2

Beskrivning: Sluttningsarna på norra åspartiet, huvudsakligen be-
vuxna med tall och en. I kantzonen igenväxande
hagmarkspartier med god förekomst av backsippa.

Målsättning: Slutna grupper med tall och en, av varierande stor-
lek och form, samt öppna mellanliggande torrängs-
partier.

Åtgärder

Engångs: Röjning av huvudsakligen tall för att återställa
hagmarkskaraktären inom i första hand områdets
södra delar. Gammalt stängsel borttages. Stängsling.

Underhålls: Bete, fortsatt successiv röjning av övriga delar
av området.

Skötselområde 3

Beskrivning: Öppet hagmarksparti på toppen av norra åsen med torrängsvegetation, rikligt med en och viss förekomst av backsippa. En stig går genom området.

Målsättning: Öppet hagmarksparti med torrängsvegetation.

Åtgärder

Engångs: Bortröjning av inväxande tall.

Underhålls: Bete

Skötselområde 4

Beskrivning: Öppet hagmarksparti på norra åsens sydöstra sluttning med bl a god förekomst av backsippa.

Målsättning: Öppet hagmarksparti med torrängsvegetation.

Åtgärder

Engångs: Bortröjning av inväxande tall. Stängsling.

Underhålls: Bete.

Skötselområde 5

Beskrivning: Öppet hagmarksparti på norra åsens södersluttning med torrängsvegetation och bl a riklig förekomst av backsippa. En stig går genom området.

Målsättning: Öppet hagmarksparti med torrängsvegetation.

Åtgärder

Engångs: Röjning av inväxande tall. Stängsling.

Underhålls: Bete.

Skötselområde 6

Beskrivning: Öppet hagmarksparti på södra åsens utlöpare. Viss förekomst av backsippa. Reservatsskylt finns uppsatt.

Målsättning: Öppet hagmarksparti.

Åtgärder

Engångs: Städning och bortforsling av gammal taggtråd och gärdsel. Bortröjning av inväxande tall.

Underhålls: Röjning vid behov.

Skötselområde 7

Beskrivning: Smal åker mot skogen.

Målsättning: Parkeringsplats och öppen hagmark.

Åtgärder

Engångs: Iordningställande av parkeringsplats dimensionerad för ca 10 bilar. Uppställning av sopställ. Områdestavla uppsattes.

Underhålls: Normalt underhåll.

Skötselområde 8

Beskrivning: Södra åspartiet bevuxet med olikåldrig blandskog med bl a tall, gran och björk. I buskskiktet rikligt med en, i fältskiktet bärris. Inom området finns två mindre järnåldersgravhögar samt en gammal skjutbanemärkgräv av betong fylld av skräp och plåtavfall.

Målsättning: Talldominerad barrblandskog med inslag av björk.

Åtgärder

Engångs: Svag gallring/röjning. Framröjning och skyltning av gravhögarna. Städning av skräp och avfall. Igenfyllning av markörgraven.

Underhålls: Normal eftervård av gravhögarna i samråd med länsantikvarien.

3 PLAN FÖR DISPOSITION OCH SKÖTSEL AV ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

3.1 Allmänt

Med hänsyn till områdets karaktär bör anordningarna syfta till att begränsa slitaget på området.

3.2 Friluftsanordningar

Parkeringsplats

Parkeringsplats för ca 10 bilar iordningställes i norra delen av skötselområde 7. Parkeringsplatsen skall förläggas så att skogsvegetationen inom område 8 bildar fond för uppställningsplatsen. Sopställ uppsattes vid parkeringsplatsen.

Skylt om att obehörig motorfordonstrafik är förbjuden uppsattes norr om parkeringsplatsen.

Strövstig

Strövstig iordningställes - och markeras - där så är erforderligt i enlighet med vad som framgår av skötselplanekarta 2.

Stättor

Grindar samt stättor eller andra genomgångar anordnas i betesstängslen kring området, där så erfordras med hänsyn till befintliga brukningsvägar och den planerade strövstigen. Se skötselplanekarta 2.

3.3 Information

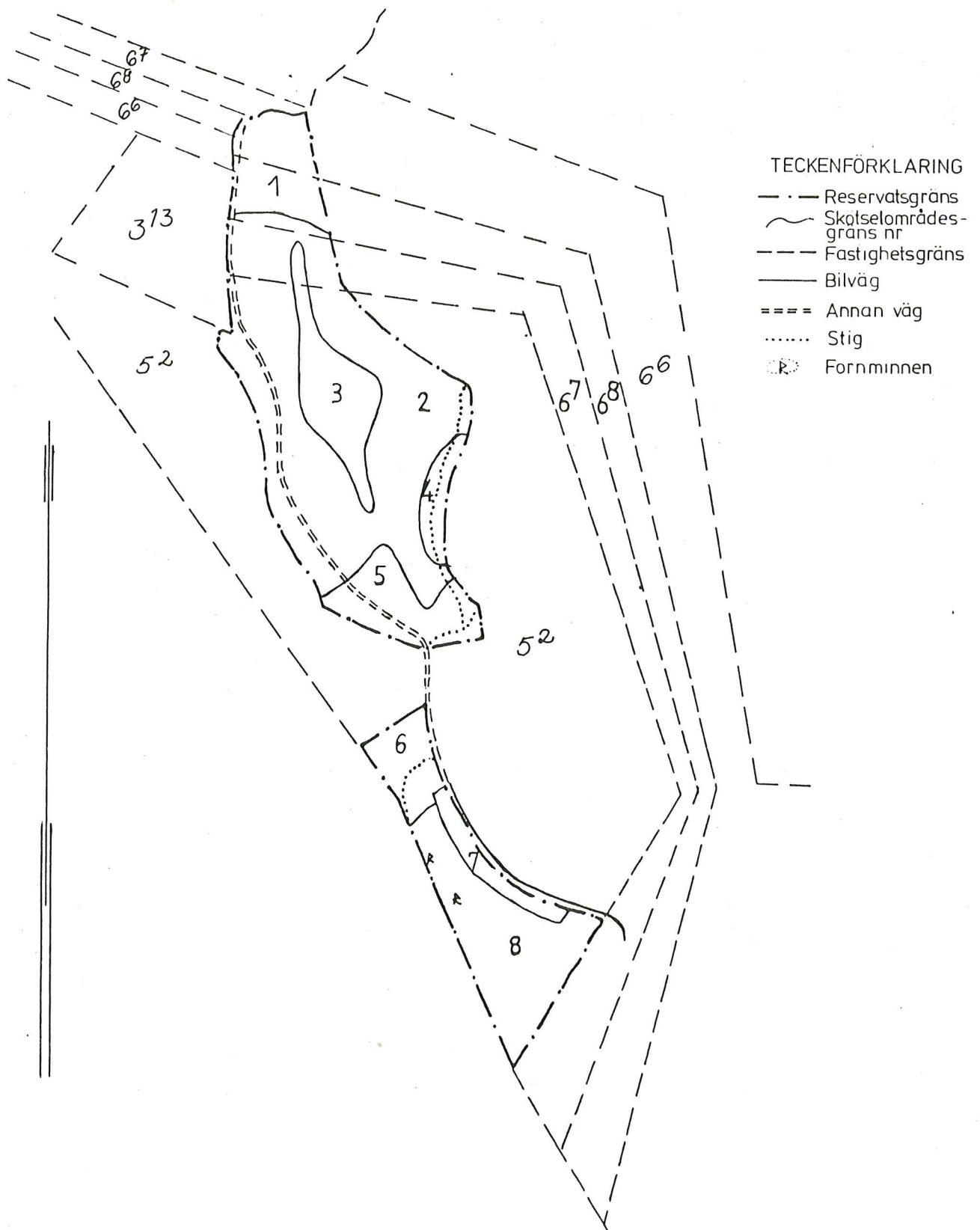
Informationsskylt enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar skall sättas upp i anslutning till parkeringsplatsen.

Gränsmarkering skall utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

SOFIEBERGSÅSENS NATURRESERVAT

Eskilstuna kommun

Upprättad 1982 av Skogsvårdsstyrelsen i Södermanlands län

SKALA 1:5 000

SOFIEBERGSÅSENS
NATURRESERVAT

Eskilstuna kommun

Upprättad 1982 av Skogsvårdsstyrelsen i Södermanlands län

